

GION NÁNDOR

Nem baleset lesz

Barátságtalan téli éjszakán egy koszos nemzetközi gyorsvonat módfelett nedvesfülkéjében kissé nehéz a régi szép nyarokról és a zöldellő szőlődombokról társalogni még akkor is, ha szép széles és napsütéses fényképeket raknak az ember elé. Bozóki Sándor azonban szelíd buzgósággal szedegette elő feneketlen aktatáskájából a baranyai fényképeket, amelyeken

éppen akkor érett a szőlő, gazdag szüret ígérkezett és amint elmondtam, tényleg gazdagon szüreteltek azon az őszön. Fiatal lányok szedték a szőlőfürtöket és esténként gyönyörűen énekeltek. Aztán persze oda is elért a háború. Bozóki Sándor elmenekült a Drávaszögből, mert vérdíjat tűztek ki a fejére. Talán azért, mert jámbor könyvtárosként nem a legmegfelelőbb könyveket osztogatta az olvasóknak, vagy csak a nagy kőháza, hűvös borospincéje miatt. Elég az hozzá, hogy sürgősen távoznia kellett. Azóta előadásokat tart a könyvtárosok összejövetelein unalmas szakmai tudnivalókról és ebből kifolyólag sokat utazik. A debreceni vasútállomáson futottunk össze teljesen véletlenül. Fölszálltunk az első gyorsvonatra, amely Budapestre tartott. Bozóki Sándor ragaszkodott hozzá, hogy a büfé melletti első dohányzó fülkébe üljünk, mivel mindketten erős dohányosok vagyunk. A dohányzófülkében azonban nem voltak hamutartók, garázda emberek letördelték valamennyit. Bizonyára részek voltak az előttünk utazók, mert igen sok sörösüveget és két vodkás üveget hagytak maguk után. Az üres üvegek a lábunk mellett gurultak előre és hátra a vonat zakatolásának ütemére. A padlószőnyeg lucskos volt, vodka és sörszagú, de Bozóki Sándort, az edzett utazót ez egyáltalán nem zavarta, kinagyított szőlőfürtöt nézegetett és mosolyogva azt mondta: Abban az esztendőben hosszú volt a nyár és megteltek édességgel a szőlőszemek. Én nem vagyok edzett vonatos és az utóbbi időben nem kedvelem a nosztalgikus beszélgetéseket, mert azok általában szomorúan végződnek. Honnan jön ez a mocskos vonat, kérdeztem idegesen. Sohasem láttam ennyire leromlott nemzetközi gyorsvonatot. Nem tudom pontosan, hogy honnan jön, de minden bizonnyal elég messziről, mondta Bozóki Sándor szórakozottan és újabb fényképet vett elő a táskájából. Itt van a nagy diófa a borospincém előtt. Egyszer te is üldögéltél alatta, jó bort ittunk egy sikeres író-olvasó találkozó után. Kár, hogy csak egyszer látogattál hozzánk. Most is sikeres író-olvasó találkozóról jövök, mondtam. Gyönyörű gimnazista lányoknak magyaráztam, hogy milyen nagy író vagyok én. Elhitték? Úgy tettek, mintha elhitték volna, de a vasútállomás előtt találkoztam egy rosszfajta lánnyal. Cigarettát kért tőlem és miután adtam neki, biztosított róla, hogy elhiszi, hogy nagy író vagyok. Akkor talán nem is volt egészen rosszfajta lány. mondtam Bozóki Sándor és megmutatta a következő fényképet, amelyen három férfi állt a szőlőtőkék között. Bozóki Sándor, a bátyja és egy számomra ismeretlen ember. Mindhárman mosolyogtak, nyilván a gazdag szüret reményében. Egy csoportképről nagyítottam ki. Emlékszel még Lajosra, a bátyámra? Igen. Ő otthon maradt vigyázni a házra, a szőlőre és a pincékre. Lelőtték. Kik? A számomra ismeretlen emberre mutatott. Mioták. Takaros kis háza volt a falu mögötti dombon és jól gondozott kis szőlőskertje. Jó barátságban éltünk akkoriban. És miért ölte meg Lajost? Bozóki Sándor a vállát vonogatta. Talán a nagy házra és szőlőskertre vágyott. Most meg van neki. Csakhogy én már összegyűjtöttem a pénzt. A 2000 dollárt. Ennyi kell egy látogatáshoz. Haza akarsz látogatni? A fejét rázta, lehúzta az ablakot, kinézett a havas földekre. Cigarettára gyújtott. Nyilván nem megyek haza. Majd valaki másnak megfizetem az utat. Eddig arra gyűjtöttem. Tehát ez a nosztalgikus beszélgetés is szomorúan végződött, ahogy azt jó előre sejtettem. Tüntesd el a fényképeket, mondtam és menjünk át egy tisztább fülkébe. A fényképeket gondosan visszarakta a táskába, az órájára nézett. Fél óra múlva ebben a fülkében kell találkoznom egy emberrel. Még sohasem láttam az illetőt, csak annyit tudok róla, hogy Leonyidnak hívják és nyakkendővel házal. Egy égővörös nyakkendőt akarok venni tőle. De addig átmehetünk a büfébe és fizethetsz egy pohár bort. Bizonyára kaptál honoráriumot irodalmi hencegésedért. Kaptam honoráriumot és örültem, hogy legalább fél órára kimehetek a koszos fülkéből a valamivel tisztább büfébe. Ott egy szál pincér unatkozott. Hosszú idő után mi lehettünk az első vendégei, igen szolgálatkészek mutatkozott. Rendeltem két pohár bort, az ablakhoz álltunk,

bámultuk a kinti sötétséget és a bor minőségéről, azaz karcosságáról elméltünk. Közben kicsit megélénkült a forgalom. Betévedt két borostásarcú fiatalember egyforma lila nadrágban és egyforma kikericsárga bőrdzsekiben. Szemmel láthatóan kedvelték a rikító színeket és valamiért az volt az érzésem, hogy bennünket követnek. Az érzésem ezúttal sem csalt, mert alig hogy megkapták az italukat, az egyik odajött hozzánk és halkán azt mondta Bozóki Sándornak: mi olcsóbban elvégeznénk a munkát, mint Leonyid. Bozóki Sándor is halkán válaszolt: nekem a legjobb külföldi szakember kell. Mi is külföldiek vagyunk és értjük a dolgunkat. Bozóki Sándor végigmérte a fiatalembert. Nem bízom az olyan emberben, aki lila nadrágban jár. A rosszarcú fickónak megvillant a szeme, de aztán mégis eloldalgott mellőlünk. Társával az egyik sarokba húzódtak, pusmogtak valamit a hátunk mögött. Nem értettük, milyen nyelven. Visszatérhettünk a bor elemzéséhez, de mielőtt belemélyedhettünk volna, a hátunk mögött padlóra esett és darabokra tört egy üveg pohár. Aztán hangos köhögés hallatszott. Hátrafordultunk. A két lila nadrágos fiatalember kétrét görnyedve, fuldokolva támolygott az ajtó felé. Amikor az ajtó becsukódott mögöttük, mintha jajkiáltást is hallottam volna. És ekkor már Bozóki Sándor és a pincér is krárogott és köhögött. Nekem könnybe lábadtak a szemeim, kegyetlenül szúrós bűzt éreztem. Összeszorult a torkom. Levegőért kapkodva siettünk vissza a lucskos fülkébe. vagy öt percig szólni sem tudtunk, csak bámultunk. Aztán cigarettára gyújtottunk és még mindig nem értettük, hogy mi történt. Akkor belépett egy elegáns öltözetű férfi, olyan harminc éves forma lehetett. Diplomatafényét tartott a kezében, udvariasan köszönt, leült, ártatlan kék szemeivel megnézett bennünket, kinyitotta a táskát és nyakkendőket helyezett maga mellé az ülésre. Bocsánatkérően magyarázkodott. Sajnálom, hogy magukat is megköhögtem, kénytelen voltam egy kis féregirtó gázt fújni azokra a tetűkre, hogy ne molesztálják az ügyfeleimet. Bozóki Sándor kiválasztott magának egy égővörös nyakkendőt és átadott egy vaskos fehér borítékot és azt a fényképet, ahol három ember áll a szőlőben. Az elegáns idegen a táskájába tette a borítékot, a fényképet hosszasan nézegette. Ő az, mutatott Bozóki Sándor a fényképre. Név és cím a hátulján. Leonyid megfordította a fényképet, rosszallóan csóválta a fejét. Mioták. Kedves nép. Baleset legyen? Nem, mondta élesen Bozóki Sándor. Kés vagy pisztoly? Mindegy. A fényképet tedd a feje mellé. Majd megüzenem, hogy az elvégzett munka után a másik borítékot hol és mikor várom, mondta az elegáns öltözetű férfi, aztán fölállt, udvariasan elköszönt, kiment a fülkéből. A kitergetett nyakkendőket nem vitte magával. Bozóki Sándor kissé szomorúan, de mégis elégedetten dőlt hátra. A nyakkendőket elosztjuk, mondta. Bármikor szükségünk lehet rájuk, és most már kereshetünk egy valamivel tisztább fülkét. Még rengeteg szép nyári fényképet szeretnék megmutatni.